

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului
Societatea de Științe Matematice din România

Olimpiada Națională de Matematică

Etapa finală – Timișoara, 30 aprilie 2008

CLASA A X-A – SOLUȚII

Subiectul 1. Considerăm un reper în planul complex, cu originea în centrul cercului circumscris triunghiului ABC și notăm cu litere mici afixele punctelor. Dacă $\frac{BD}{DC} = k$, atunci $d = \frac{b+kc}{1+k}$ și analoagele. .... 2 puncte

Pentru ca triunghiul DEF să aibă același centru al cercului circumscris ca și $\triangle ABC$ este necesar ca $|d| = |e| = |f|$, adică $d\bar{d} = e\bar{e} = f\bar{f}$ . ... 2 puncte

Tinând cont că $a\bar{a} = b\bar{b} = c\bar{c}$, aceasta revine la $a\bar{b} + b\bar{a} = a\bar{c} + c\bar{a} = b\bar{c} + c\bar{b}$, echivalent cu $|a - b|^2 = |a - c|^2 = |b - c|^2$, de unde concluzia ..... 3 puncte

Subiectul 2. Dacă unul dintre numere este nul, atunci concluzia este evidentă ..... 1 punct

În caz contrar, împărțind cu $|abc|$ și notând $\alpha = \frac{a}{|a|}$, $\beta = \frac{b}{|b|}$, $\gamma = \frac{c}{|c|}$, ipoteza devine $\alpha + \beta + \gamma = 0$ și $|\alpha| = |\beta| = |\gamma| = 1$. Se știe că, în acest caz, diferențele dintre argumentele numerelor α, β, γ sunt $\pm \frac{2\pi}{3}$ ..... 3 puncte

Folosind teorema cosinusului rezulă $|a - b|^2 = |a|^2 + |b|^2 + |a||b| \geq 3|a||b|$ și analoagele, iar prin înmulțirea acestor inegalități rezultă concluzia ..... 3 puncte

Subiectul 3. Adăugăm la X_0 și mulțimea vidă și notăm cu $X_{r,n}$ clasele analoage celor din enunț, obținute considerând submulțimi ale mulțimii $\{1, 2, \dots, n\}$. Pentru $n \in \mathbb{N}^*$ renotăm numerele $n+1, n+2, n+3$, cu a, b, c ,

astfel încât $a \equiv 0 \pmod{3}$, $b \equiv 1 \pmod{3}$, $c \equiv 2 \pmod{3}$. Observăm că $X_{0,n+3}$ este formată din

- mulțimile din $X_{0,n}$;
  - mulțimile din $X_{0,n}$, la care adăugăm $\{a\}$, $\{b, c\}$ sau $\{a, b, c\}$;
  - mulțimile din $X_{1,n}$, la care adăugăm $\{c\}$, sau $\{a, c\}$;
  - mulțimile din $X_{2,n}$, la care adăugăm $\{b\}$, sau $\{a, b\}$.

Raționând analog și pentru $X_{1,n+3}$ și $X_{2,n+3}$ rezultă relațiile

$$X_{0,n+3} = 4X_{0,n} + 2X_{1,n} + 2X_{2,n}$$

$$X_{1,n+3} = 2X_{0,n} + 4X_{1,n} + 2X_{2,n}$$

$X_{2,n+3} = 2X_{0,n} + 2X_{1,n} + 4X_{2,n}$ ..... 4 puncte

Cum $|X_{0,1}| = |X_{1,1}| = 1$ și $|X_{2,1}| = 0$, deducem inductiv că $|X_{0,3n+1}| = |X_{1,3n+1}| > |X_{2,3n+1}|$. Deoarece $2008 = 3 \cdot 669 + 1$ și $|X_0| = |X_{0,2008}| - 1$ (eliminăm multimea vidă), reiese că $|X_1| > |X_0| > |X_2|$ . . . . . 3 puncte

Subiectul 4. Arătăm că, dacă luăm $n = 2m^2$, putem obține elemente ale mulțimii A , deoarece, în acest caz, $n^2 + 1 = 4m^4 + 1 = (2m^2 + 1)^2 - 4m^2 = (2m^2 - 2m + 1)(2m^2 + 2m + 1)$, factorii $(2m^2 - 2m + 1)$ și $(2m^2 + 2m + 1)$ sunt primi între ei iar $(2m^2 - 2m + 1) < 2m^2$ . .... 2 puncte
 Apoi, dacă $m = 5p + 1$, atunci $2m^2 + 2m + 1 = 5(10p^2 + 6p + 1)$, iar pentru $p \not\equiv 0 \pmod{5}$, factorii 5, $10p^2 + 6p + 1$ sunt primi între ei și mai mici decât n . Astfel, $n^2 + 1 | n!$, pentru orice n de forma $2(5p + 1)^2$ . .... 2 puncte

Apoi, pentru a obține elemente din F este suficient să găsim un număr prim p și $n \in \mathbb{N}$ astfel încât $p|n^2 + 1$ și $p > n$. Luând un număr prim p oarecare, dacă acesta are un multiplu de forma $m^2 + 1$ și restul împărțirii lui m la p este n , atunci $n < p$ și $p|n^2 + 1$ . . . . . 1 punct
 Demonstrăm prin reducere la absurd că multimea numerelor prime de acest tip este infinită. Într-adevăr, dacă ar exista doar o mulțime finită $P = \{p_1, \dots, p_n\}$ de astfel de numere, atunci factorii primi ai numărului $(p_1 p_2 \dots p_n)^2 + 1$ nu ar face parte din P , contradicție. . . . . 2 puncte